

Sygn. akt: XU 535/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we W.

w składzie:

Przewodniczący: SSR Barbara Bonczar

Protokolant: Marzena Pietrzak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 lutego 2014 r. we W.

sprawy z odwołania **K. S.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 25 czerwca 2013 r. znak: (...)

w sprawie K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia wypadkowego

I. oddała odwołanie;

II. nie obciąża stron kosztami postępowania.

Sygn. Akt X U 535/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca K. S. w dniu 25 lipca 2013r., odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we W. z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie (...), odmawiającej przyznania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 18 maja 2013r. do 16 lipca 2013r.

W odwołaniu podał, iż przyczyną wypadku była przyczyna zewnętrzna tj. oblodzenie jezdni, a nie naruszenie zasad dotyczących ochrony życia i zdrowia jak twierdzi strona pozwana. Pracodawca na tę okoliczność sporządził protokół wypadku i uznał to zdarzenie za wypadek przy pracy. Zdaniem odwołującego się strona pozwana nie powinna kwestionować ustaleń komisji wypadkowej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. w odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego od decyzji z dnia 25 czerwca 2013 r., wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia. W uzasadnieniu pozwany podał, iż ww. decyzję oparł na podstawie notatki policyjnej z miejsca zdarzenia. Zdaniem strony pozwanej wyłączną przyczyną wypadku przy pracy w dniu 17 listopada 2012r. 2005r. było rażące naruszenie przez ubezpieczonego przepisów o ruchu drogowym tj.art.3 ust. 1 oraz art.19 ust.1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym. Zdaniem strony pozwanej na podstawie art.21 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002r.o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zachodzą okoliczności wyłączające prawo świadczeń.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca K. S. w dacie zdarzenia był zatrudniony w Spółce z o.o. (...), na stanowisku kierownika regionalnego do spraw inwentaryzacji.

W dniu 17 listopada 2012r. wnioskodawca po zakończeniu pracy ok. godz. 01.00 wyjechał z W. do W. samochodem służbowym. W okolicy miejscowości R. wnioskodawca na łuku drogi wpadł w poślizg tracąc panowanie nad pojazdem. Przybyła na miejsce zdarzenia Policja sporządziła notatkę urzędową o kolizji drogowej i wskazała jako przyczynę kolizji „jazda z prędkością uniemożliwiającą panowanie nad pojazdem”. Wnioskodawca został ukarany mandatem karnym w wysokości 200 złotych. Wnioskodawca odmówił powiadomienia i pomocy pogotowia ratunkowego. Pracodawca wnioskodawcy sporządził w dniu 19 grudnia 2012r. protokół nr (...) z ustalenia przyczyn i okoliczności wypadku przy pracy i uznał zdarzenie w dniu 17 listopada 2012r. za wypadek przy pracy. W protokole ustalono następujące przyczyny wypadku: śliska nawierzchnia jezdni, łuk jezdni, mgła, zmrok, oraz zmęczenie, brak koncentracji na wykonywanych czynnościach, nieuwaga. Wnioskodawca w okresie od 17 listopada 2012r. do 10 maja 2013r. przebywał na zasiłku chorobowym. Strona pozwana przyznała wnioskodawcy prawo do świadczenia rehabilitacyjnego od dnia 18 maja 2013r. do 16 lipca 2013r. z ogólnego stanu zdrowia. decyzja z dnia 25 czerwca 2013r. strona pozwana odmówiła wnioskodawcy prawa do świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego.

Dowód: 1) akta odszkodowawcze ZUS.

2) przesłuchanie wnioskodawcy - k. 9 as.

W nocy z 16 na 17 listopada 2012r. w rejonie miejscowości R. temperatura powietrza ok. godz. 04.00 wynosiła 0 st., przy powierzchni gruntu wynosiła -1 st., od godz. 04 mogły występować mgły, widzialność wynosiła od 1100m do 1000m.

Dowód: informacja meteorologiczna o warunkach pogodowych panujących w nocy z

16 na 17 listopada 2012r. – k. 20 – 22 as.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wnioskodawca dochodzi przyznania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, z ubezpieczenia wypadkowego, w wysokości 100 % wynagrodzenia, które stanowiło podstawę wymiaru zasiłku chorobowego.

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. 2009, Nr 167, poz. 1322) z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje m.in. świadczenie rehabilitacyjne w wysokości 100 % podstawy wymiaru.

Zarówno z wyjaśnień powoda oraz z treści akt odszkodowawczych organu rentowego wynika, że nie ma wątpliwości co do okoliczności faktycznych zaistniałego w dniu 17 listopada 2012r. wypadku przy pracy. Stan faktyczny odpowiada dyspozycji normy prawnej zawartej w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych – t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 167 poz.1322 ze zm.

W myśl art. 3 ust. 1 powołanej już ustawy z dnia 30.10.2002 r. za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;

2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;

3)w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Zastrzeżenia pozwanego budzi zaś charakter działania powoda, który wg niego naruszył przepisy o ochronie życia i zdrowia.

W niniejszej sprawie Sąd badał czy ze strony wnioskodawcy doszło do naruszenia przepisów o ruchu drogowym dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym i czy naruszenie to było wynikiem umyślności lub rażącego niedbalstwa. W świetle ustalonego orzecznictwa przyjmuje się, że w razie wypadku drogowego, któremu uległ pracownik przy pracy, przepisy o ruchu drogowym zalicza się do przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Przepis art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych stanowi, że świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadków, o których mowa w art. 3 ustawy, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Wyrażenie "rażące niedbalstwo" nie zostało jednak zdefiniowane w ustawie. Zresztą prawo pracy nie ma również własnego pojęcia winy. Nie definiuje też takich pojęć, jak umyślność, lekkomyślność, niedbalstwo. W związku z tym dla wyjaśnienia ich znaczenia należy się odwołać do terminologii prawa karnego.

Według art. 9 § 1 kk (w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. - Dz. U. Nr 88, poz. 553) czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi. W myśl natomiast art. 9 § 2 tego Kodeksu czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć. Zatem różnica między umyślnością i nieumyślnością wynika z istnienia lub braku zamiaru sprawcy popełnienia czynu zabronionego. W pojęciu winy umyślnej zawarty jest zawsze zamiar popełnienia czynu, a więc element świadomości sprawcy, a ponadto element jego woli skierowanej na popełnienie tego czynu lub chociażby godzenia się na jego popełnienie - przy jednoczesnym przewidywaniu możliwości tego popełnienia. Istota nieumyślności polega zaś na braku zamiaru popełnienia czynu, lecz mimo to na jego popełnieniu wskutek niezachowania należytej ostrożności wymaganej w danych okolicznościach. Przytoczone uwagi nie rozwiązują jednakże w całości problemu występującego w niniejszej sprawie. Przepis art. 21 ust. 1 ustawy wypadkowej przewiduje bowiem utratę prawa do świadczeń nie tylko w razie udowodnionego "umyślnego" naruszenia przez pracownika przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, ale także w razie ich udowodnionego naruszenia spowodowanego wskutek rażącego niedbalstwa.

Określenie „umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa” odnosi się do spowodowania naruszenia przepisów, a nie do spowodowania wypadku.

W orzecznictwie sądowym przyjmuje się w sposób zgodny, że rażące niedbalstwo jest zachowaniem graniczącym z umyślnością, a zarazem takim, które daje podstawę do "szczególnie negatywnej oceny postępowania" pracownika (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 15 grudnia 1993 roku, III AUr 411/93, i wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13 lutego 1996 roku, III AUr 102/96). Powyższe rozumienie tego pojęcia zapoczątkował Trybunał Ubezpieczeń Społecznych, który w wyroku z dnia 20 września 1973 r., III TO 84/73 wyjaśnił, że niedbalstwo pracownika jako wyłączna przyczyna wypadku przy pracy zwalnia zakład pracy od odpowiedzialności tylko wtedy, jeżeli miało charakter rażący, "a więc graniczyło z umyślnością". Podobny pogląd w omawianej kwestii wyraził także J. P.. Jego zdaniem, rażące niedbalstwo polega na naruszeniu przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy i spowodowaniu tym szkody nie przewidzianej przez sprawcę wskutek graniczącego z umyślnością "nie dołożenia należytej uwagi i staranności" ("Przydatność dawnego orzecznictwa w ocenie wypadku jako wypadku przy pracy", (...) 1976 r. nr 10, s. 45-57). Gdy chodzi o stanowisko Sądu Najwyższego, to ukształtowało się ono w głównej mierze pod wpływem wyroku z dnia 6 sierpnia 1976 roku, III PRN 19/76 (OSNCP 1977 r. z. 3, poz. 55). Sąd Najwyższy przyjął w nim, że przez działanie z rażącym niedbalstwem należy rozumieć między innymi sytuacje, w których poszkodowany pracownik zdaje

sobie sprawę z grożącego mu niebezpieczeństwa, gdyż zwykle ono występuje w danych okolicznościach faktycznych, tak że każdy człowiek o przeciętnej przezorności ocenia je jako ewidentne - a mimo to, z naruszeniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, naraża się na to niebezpieczeństwo, ignorując następstwa własnego zachowania się (por. wyrok SN z dnia 30 listopada 1999 roku, II UKN 221/99).

Zgodnie z art.3 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym - Dz.U. z 2005r., Nr 108, poz.908. uczestnik ruchu i inna osoba znajdująca się na drodze są obowiązani zachować ostrożność albo gdy ustawa wymaga – szczególną ostrożność, które mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa. Zgodnie z art.19 ust. 1 cyt. ustawy kierujący pojazdem jest obowiązany jechać z prędkością zapewniającą panowanie nad pojazdem, z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa, a w szczególności: rzeźby terenu, stanu i widoczności drogi, stanu i ładunku pojazdu, warunków atmosferycznych i natężenia ruchu.

Z dokonanych w sprawie ustaleń wynika, że w dniu 17 listopada 2012r. wnioskodawca po zakończonych czynnościach pracowniczych rozpoczął samochodem osobowym jazdę do W.. Podczas jazdy w godzinach nocnych nie zachował należytej ostrożności i nie dostosował prędkości do panujących warunków na drodze. Wnioskodawca do chwili zdarzenia przebył już znaczną odległość i jadąc obserwował panujące na drodze warunki. Jak sam przyznał w tym dniu były mgły i panowała zła widoczność. W tym zakresie Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom wnioskodawcy, że jechał on z prędkością ok. 45 km/godz. Zdaniem Sądu podana przez wnioskodawcę prędkość uznana przez niego za bezpieczną nie okazała się wystarczająca do uniknięcia zdarzenia drogowego. Jak wykazało postępowanie prędkość jazdy wnioskodawcy nie była prędkością bezpieczną w panujących warunkach i w odbywanej porze. W realiach rozpoznawanej sprawy nie można mówić o prędkości bezpiecznej z jaką jechał wnioskodawca skoro prędkość ta nie była dostosowana do warunków panujących krytycznego dnia na drodze. Jazda w nocy niewątpliwie wymaga od kierowcy większej uwagi i obserwacji, a także obserwowania zmieniających się warunków pogodowych. Skoro wnioskodawca miał świadomość, co do panujących w tym dniu warunków pogodowych to winien był dostosować do nich prędkość. Z informacji Policji wynika, że wnioskodawca nie dostosował prędkości do panujących warunków. Wnioskodawca zgodził się z ustaleniami Policji i przyjął mandat karny w wysokości 200 złotych.

Ustalone przez Sąd okoliczności wskazują na to, że stopień naruszenia przez ubezpieczonego reguł bezpieczeństwa był na tyle znaczny, aby można było mówić o rażącym niedbalstwie. Niewątpliwie ubezpieczony źle ocenił możliwość jazdy przy panujących warunkach drogowych i nie starał się dostosować prędkości jazdy do panujących warunków.

Z art. 21 ust. 1 ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynika, że okolicznością wyłączającą prawo do świadczeń jest "udowodnione" naruszenie przez ubezpieczonego "przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia" spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, jeżeli było wyłączną przyczyną wypadku. Konstrukcja przepisu jest więc taka, że jeżeli określone zdarzenie spełnia wszystkie warunki wypadku przy pracy, to osobie zainteresowanej przysługują świadczenia przewidziane w ustawie, chyba że organ rentowy udowodni naruszenie przez pracownika przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane w sposób określony w ustawie. Organ rentowy powołując się na notatkę Policji wskazał, że do naruszenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy przez wnioskodawcę doszło na skutek rażącego niedbalstwa.

Z dokonanych w sprawie ustaleń wynika, że zachowanie powoda nie było prawidłowe.

W świetle przedstawionych wyżej i ustalonych w sprawie okoliczności faktycznych można sformułować szczególnie negatywną ocenę pod adresem jego zachowania.

Słusznie zatem Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. odmówił K. S. przyznania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, z ubezpieczenia wypadkowego, w wysokości 100 % wynagrodzenia, które stanowiło podstawę wymiaru zasiłku chorobowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd na mocy przepisu art. art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.